INFORMATOR PACJENTA

PRZESZCZEP SERCA

Spis treści

Informacje dla pacjenta....3
Na czym polega procedura transplantacyjna?....3
Jak przebiega kwalifikacja do przeszczepu serca?....3
Tryby kwalifikacji....3
- elektywny....3
- pilny....3

Czas oczekiwania....3
Komórki zaangażowane....3
Lista oczekujących....4
Opieka medyczna u pacjentów z niewydolnością serca....4
Opieka psychologa i fizjoterapeuty....5
Więcej informacji....5
Zespół Transplantacyjny....5
Informacje dla lekarzy....6
Tryb kwalifikacji....6
- elektywny....6
- pilny....6

Badania....6
Zgłoszenie pacjenta do transplantacji w trybie pilnym:....6
UWAGA!....7
Kwalifikacja do transplantacji serca w trybie zwykłym....7
Zasady wpisu na Krajową Listę Oczekujących „POLTRANSPLANT”....8
Konsultacje....8

Gdańsk 2022

Informacje dla pacjenta

Na czym polega procedura transplantacyjna?

Zabieg transplantacji serca stanowi dla wielu osób jedyną skuteczną metodę leczenia schyłkowej niewydolności serca. Zakwalifikowani do przeszczepu mogą być chorzy, u których wykorzystano już wszelkie dostępne metody leczenia, w tym farmakologiczne i chirurgiczne, a jednocześnie nie stwierdzono istotnych przeciwwskazań do transplantacji.

Najczęstszą przyczyną ciężkiej niewydolności serca, będącą wskazaniem do transplantacji serca, jest choroba niedokrwienna serca oraz kardiomiopatia rozstrzeniowa, powstała w wyniku procesu zapalnego lub innej, często niemożliwej do ustalenia przyczyny. Rzadziej spotykamy niewydolność w przebiegu wad zastawkowych, wrodzonych lub nabytych oraz innych chorób serca.

Choć za standard w leczeniu niewydolności serca uznaje się przeszczepienie serca, Polska, tak jak większość krajów świata, ma problem z pozyskiwaniem narządów. Według danych Poltransplantu na nowe serce każdego roku oczekuje ponad 400 osób z niewydolnością serca, ale tylko 20% chorych dostanie tę szansę. Na koniec 2020 roku na krajowej liście oczekujących na transplantację było 415 pacjentów, w tym 27 osoby to Pacjenci naszego ośrodka.

Jak przebiega kwalifikacja do przeszczepu serca?

Kwalifikacja do transplantacji serca wymaga wykonania badaniach oceniających w sposób obiektywny funkcję serca oraz innych narządów. Przeszczep serca proponuje się pacjentom, których szanse na przeżycie najbliższych dwóch lat nie przekraczają 50%. Jeśli choroba serca stanowi bezpośrednie zagrożenie życia, względnie przypuszcza się, że doprowadzi ona do śmierci w ciągu kilku dni lub tygodni, oferuje się pacjentom kwalifikacji do transplantacji serca w tzw. trybie pilnym. Transplantację serca wykonuje się osobom, u których wykluczono istotne przeciwwskazania do wykonania zabiegu.

Tryby kwalifikacji

Pacjenta, który zostanie zakwalifikowany do procedury przeszczepienia serca nazywamy biorcą. Na podstawie stanu zdrowia chorego biorcy określa się tryb kwalifikacji:

- elektywny – chorzy względnie stabilni krążeniowo i oddechowo, u których niewydolność serca jest leczona zachowawczo;
- pilny - chorzy, u których obserwujemy objawy ciężkiej niewydolność serca, pomimo wdrożenia specjalistycznego leczenia w warunkach szpitalnych

Czas oczekiwania

Okres oczekiwania pacjentów na transplantacje serca jest różny i zależy od trybu kwalifikacji (lista elektywna/pilna) oraz od dostępności narządów do transplantacji.

Komórki zaangażowane

Jakie jednostki szpitalne są zaangażowane w proces kwalifikacji do transplantacji serca, przeszczepienia serca i opieki pooperacyjnej i jakie usługi oferują pacjentom? I Klinika Kardiologii UCK oraz Klinika Kardiochirurgii UCK oferują pacjentom w ramach programu transplantacji serca następujące elementy:

- Telefoniczny i mailowy kontakt z Koordynatorem UCK ds. transplantacji serca
- Konsultację specjalistyczną
- Opiekę w okresie oczekiwania na przeszczep

- Leczenie niewydolności serca
- Edukację pacjenta w zakresie samokontroli
- Koordynację opieki po zabiegu przeszczepienia serca
- Konsultacje farmakologiczne
- Wsparcie psychologiczne i żywieniowe
- Fizjoterapię w trybie szpitalnym i ambulatoryjnym

Lista oczekujących

Zgłoszenia pacjenta do kwalifikacji do przeszczepu serca w UCK dokonuje się poprzez wypełnienie Karty zgłoszenia pacjenta do Klinki Kardiochirurgii UCK i Ankiety potencjalnego biorcy serca przez lekarza prowadzącego i przesłanie jej do Sekretariatu Klinki Kardiochirurgii i Chirurgii Naczyniowej UCK. Kwalifikacje do transplantacji serca przeprowadzane są w I Klinice Kardiologii UCK oraz innych oddziałach kardiologicznych zgłaszających pacjentów do Kliniki Kardiochirurgii UCK.

Adres korespondencyjny:

Klinika Kardiochirurgii UCK

ul. Smoluchowskiego 17, Gdańsk

Adres e-mail: kardchirurgia@uck.gda.pl

W przypadku kwalifikacji pacjenta w trybie pilnym, szpital zgłaszający pacjenta do przeszczepienia serca, przekazuje dokumentację pacjenta do koordynatora ds. transplantacji serca UCK.

Opieka medyczna u pacjentów z niewydolnością serca

Pacjenci zakwalifikowani na listę biorców serca pozostają pod opieką Kliniki Kardiochirurgii UCK i mają możliwość regularnej kontroli klinicznej w Poradni Kardiochirurgicznej UCK. I Klinika Kardiologii Uniwersyteckiego Centrum Klinicznego w Gdańsku wprowadziła rozwiązania organizacyjne dotyczące diagnostyki, leczenia i wsparcia pacjentów w okresie kwalifikacji do transplantacji serca oraz po transplantacji narządu. Pacjentom, którzy wymagają zaawansowanych metod leczenia niewydolności, UCK umożliwia systematyczny kontakt e-mailowy z naszym personelem: **kardiologia1@uck.gda.pl**

Przesyłając wiadomość na wskazany adres e-mail, prosimy wziąć pod uwagę, że czas oczekiwania na odpowiedź ze strony personelu medycznego Kliniki może wynieść do 7 dni roboczych. W części przypadków specjalista odpowiadający na wiadomość zaproponuje rozmowę telefoniczną. Dla sytuacji szczególnych (np. brak możliwości przesłania wiadomości email), stwarzamy pacjentom możliwość kontaktu telefonicznego na dedykowany numer, dostępny w określonych dniach i godzinach (poza godzinami dyżurów telefonicznych zespołu SM, numer pozostaje nieaktywny):

Telefon do Poradni Kardiologicznej: 58 349 33 83

Telefon do Oddziału Niewydolności Serca i Transplantologii: 58 349 25 41

Zastrzegamy, że w obu przypadkach rozmowa telefoniczna stanowi formę konsultacji, natomiast nie jest teleporadą medyczną (co między innymi oznacza, że osoba prowadząca rozmowę nie ma możliwości wygenerowania e-skierowania i/lub e-recepty). W trakcie rozmowy, na podstawie udzielanych informacji

przez pacjenta, konsultant może zaproponować standardową wizytę lekarską, pielęgniarską, poradę dietetyczną, psychologiczną lub inną, w zależności od zgłaszanych dolegliwości.

UCK oferuje pacjentom wymagającym diagnostyki i opieki:

1) rejestrację do jednego ze specjalistów Poradni Przyklinicznej UCK (ogólna rejestracja poradni UCK)

lub

2) dokonanie zapisu na hospitalizację planową w I Klinice Kardiologii UCK na podstawie wystawionego skierowania do Szpitala przez lekarza kierującego. W tym celu należy skontaktować się z sekretariatem Kliniki, uzgodnić dostarczenie skierowania w formie zdalnej poprzez podanie kodu dostępu do e-Skierowania lub skierowania w formie papierowej. Lekarz Kliniki dokona oceny kwalifikacyjnej zależnej od sytuacji klinicznej pacjenta, mając na względzie wskazania lekarza kierującego.

Opieka psychologa i fizjoterapeuty

Konieczność opieki psychologicznej i/lub fizjoterapii ustalana jest przez lekarza. Przygotowaliśmy dla pacjentów możliwość jej prowadzenia także w trybie ambulatoryjnym. Działania te prowadzą specjaliści z Samodzielnego Zespołu Psychologów i Samodzielnego Zespołu Fizjoterapeutów UCK

Zespół zaangażowany jest w prowadzenie działań diagnostyczno-terapeutycznych w ramach rutynowej procedury kwalifikacji do transplantacji serca, jak również oferuje wsparcie w przypadkach niestandardowych.

Więcej informacji

Więcej informacji można znaleźć na stronach:

https://uck.pl/ - zakładka „TRANSPLANTACJE”

http://www.poltransplant.org.pl/

http://slabeserce.pl/

Zespół Transplantacyjny

I Kliniki Kardiologii:

Prof. dr hab. n. med. Marcin Gruchała

Dr n. med. Anna Frankiewicz

Dr n. med. Jerzy Bellwon

Dr n. med. Michał Bohdan

Dr n. med. Bartosz Curyłło

Dr n. med. Joanna Wdowczyk

Dr Iwona Stopczyńska

Kliniki Kardiochirurgii:

Prof. dr hab. n. med. Jan Rogowski

Dr hab. n. med. Piotr Siondalski

Dr n. med. Magdalena Kołaczkowska

Dr n. med. Paweł Żelechowski

Dr n.med. Maciej Duda

Informacje dla lekarzy

Tryb kwalifikacji

UCK prowadzi program transplantacji serca oraz jednoczasowego przeszczepu serca i nerki dla pacjentów z przewlekłą niewydolnością serca i nerki. Pacjenta, który zostanie zakwalifikowany do procedury przeszczepienia serca nazywamy biorcą. Na podstawie stanu zdrowia chorego biorcy określa się tryb kwalifikacji:

- elektywny – chorzy względnie stabilni krążeniowo i oddechowo, u których niewydolność serca jest leczona zachowawczo;
- pilny - chorzy, u których obserwujemy objawy ciężkiej niewydolność serca, pomimo wdrożenia specjalistycznego leczenia w warunkach szpitalnych; wskazania do wpisania na listę w tym trybie obejmują:
  1. terapię dożylnymi lekami wpływającymi na pracę serca (np. katecholaminy),
  2. mechaniczne wspomaganie serca (kontrapulsacja wewnątrzaortalna, IABP), mechaniczne wspomaganie lewej komory (LVAD) lub obukomorowe (BiVAD),
  3. oporne na leczenie komorowe zaburzenia rytmu

Zgłoszenia pacjenta do kwalifikacji do przeszczepu serca w trybie planowym dokonuje się poprzez wypełnienie Karty zgłoszenia pacjenta do Klinki i Ankiety potencjalnego biorcy serca przez lekarza prowadzącego i przesłanie jej do Sekretariatu Klinki Kardiochirurgii i Chirurgii Naczyniowej.

Adres:

Klinika Kardiochirurgii

Ul. Smoluchowskiego 17, Gdańsk

Adres e-mail: kardiochirurgia@uck.gda.pl

Badania

Pacjent zgłaszany jako potencjalny biorca powinien mieć wykonane następujące badania:

- cewnikowanie prawego serca z ewentualną oceną nadciśnienia płucnego.

Ważność badania:

- 12 miesięcy w przypadku braku stwierdzonego nadciśnienia płucnego,

- 6 miesięcy w przypadku stwierdzenia nadciśnienia płucnego.

- aktualne badanie UKG,
- ergospirometrię (jeśli stan pacjenta pozwala na wykonanie testu)
- oznaczoną grupę krwi (odpis dołączyć do dokumentacji),
- aktualny odpis badania HBs,
- aktualny posiew z nosa i gardła na nosicielstwo gronkowca złocistego metycylinoopornego (MRSA),
- aktualne badania morfologii i biochemii krwi

Zgłoszenie pacjenta do transplantacji w trybie pilnym:

Zgłoszenie pacjenta do kwalifikacji do przeszczepu serca w trybie pilnym dokonuje się poprzez wypełnienie przez lekarza prowadzącego i przesłanie do dr Macieja Dudy, Koordynatora UCK ds. Transplantacji Serca następujących dokumentów:

- Ankiety potencjalnego biorcy – dokument jaki wynika z opracowanej procedury SOP
- Zgłoszenia biorcy serca w trybie pilnym

Zgłaszany pacjent do procedury przeszczepienia serca powinien mieć wykonane następujące badania:

- cewnikowanie prawego serca z ewentualną oceną nadciśnienia płucnego.

Ważność badania:

- 12 miesięcy w przypadku braku stwierdzonego nadciśnienia płucnego,
- 6 miesięcy w przypadku stwierdzenia nadciśnienia płucnego.

- aktualne badanie echokardiograficzne,
- ergospirometrię (jeśli stan pacjenta pozwala na wykonanie testu)
- oznaczoną grupę krwi (odpis dołączyć do dokumentacji)
- aktualny odpis badania HBs
- aktualny posiew z nosa i gardła na nosicielstwo gronkowca złocistego metycylinoopornego (MRSA),
- aktualne badania morfologii i biochemii krwi,
- wskaźnik krzepnięcia krwi INR utrzymujący się w przedziale 2-3,
- u chorych z cukrzycą oznaczone HbA1C (należy upewnić się czy nie ma hiperglikemii),
- badanie PRA,
- epikryza stanu aktualnego.

UWAGA!

Tryb pilny zgłoszenia dotyczy pacjentów, których stan, mimo leczenia, pogarsza się. Spełnione musi być przynajmniej jedno z wymienionych poniżej kryteriów:

- konieczność zastosowania mechanicznego wspomagania krążenia (IABP, BIVAD/ LVAD)
- stały wlew przynamniej jednego z wymienionych katecholamin w dawkach: Dopamina w dawce 4 ug/kg/min, Dobutamina 0,5 ug/kg/min, Adrenalina 0,5 ug/kg/min, Milrinon 50 ug/kg/min
- oporne na leczenia zaburzenia rytmu serca zagrażające życiu
- ostra niewydolność krążenia < 7 dnia po OHT

ISTNIEJE MOŻLIWOŚĆ KWALFIKACJI DO PRZESZCZEPU SERCA W TRYBIE PILNYM (NA PODSTAWIE DOKUMENTACJI MEDYCZNEJ) TAKŻE W SYTUACJI, GDY BIORCA NIE MOŻE ZOSTAĆ WYPISANY ZE SZPITALA ZGŁASZAJĄCEGO, ALE SPEŁNIA PRZYNAJMNIEJ JEDNO Z WYŻEJ WYMIENIONYCH KRYTERIÓW

Kwalifikacja do transplantacji serca w trybie zwykłym

I Klinika Kardiologii UCK przeprowadza proces kwalifikacji pacjentów do transplantacji. Pacjenci z niewydolnością serca spełniający kryteria zostają przyjęci do UCK w celu ostatecznej kwalifikacji do transplantacji serca. Podczas hospitalizacji wykonuje się następujące badania: cewnikowanie prawego serca, ergospirometrię, echokardiografię. Ponadto zlecone zostają także ewentualnie konsultacje z zakresu anestezjologii, chirurgii, nefrologii, laryngologii, stomatologii, psychiatrii, dermatologii, okulistyki. Podczas hospitalizacji dokonuje się również oceny przesłanej przez lekarza ankiety potencjalnego biorcy serca, wskazań i przeciwwskazań do zabiegu, określenia trybu zabiegu (planowy/ pilny). Pobyt w szpitalu kończy się decyzją zespołu kwalifikującego do przeszczepienia narządów unaczynionych serca i płuc UCK, dotyczącą:

- ostatecznego zakwalifikowania lub zdyskwalifikowania biorcy do transplantacji serca,
- trybu zabiegu (planowy/ pilny),
- umieszczenia biorcy na aktywnej liście oczekujących na transplantację (Krajowej Liście Oczekujących „POLTRANSPLANT”)

Zgłoszenia potencjalnych kandydatów do przeszczepienia serca w UCK (kwalifikacja do transplantacji) należy kierować do dr Anny Frankiewicz na adres mailowy I Kliniki Kardiologii UCK: **kardiologia1@uck.gda.pl**

Ponadto, istnieje możliwość konsultacji lekarskiej oraz omówienia sytuacji klinicznej pacjenta w ramach multidyscyplinarnego zespołu kwalifikującego do transplantacji serca. UCK zaprasza lekarzy do udziału w trybie online w cotygodniowych spotkaniach zespołu transplantacyjnego (wtorki, godz. 8:45), po wcześniejszym uzgodnieniu z sekretariatem I Kliniki Kardiologii. Tel. 58 349 25 00.

Zasady wpisu na Krajową Listę Oczekujących „POLTRANSPLANT"

Kandydatura biorcy zgłaszana jest na Krajową Listę Oczekujących, prowadzoną przez Centrum Organizacyjno-Koordynacyjne ds. Transplantacji „POLTRANSPLANT" w Warszawie, która koordynuje, nadzoruje i prowadzi rejestr wszystkich transplantacji komórek, tkanek i narządów w Polsce. Zgłoszenia biorcy dokonuje Koordynator Transplantacji UCK, który od chwili wprowadzenia biorcy na listę na bieżąco monitoruje stan zdrowia biorcy, a w szczególności jego:

- samopoczucie i ogólny stan zdrowia,
- masę ciała,
- wskaźnik INR,
- tryb zabiegu (planowy/ pilny) – w razie konieczności koordynator zgłasza zmianę trybu kwalifikacji do Krajowej Listy Oczekujących „POLTRANSPLANT" oraz monitoruje zmianę decyzji o kwalifikacji.

Biorca, wpisany na Krajową Listę Oczekujących, zostaje pisemnie powiadomiony o zarejestrowaniu go w Rejestrach Transplantacyjnych Ministerstwa Zdrowia przez Centrum Organizacyjno-Koordynacyjne ds. Transplantacji „POLTRANSPLANT".

Konsultacje

Kwalifikacja do transplantacji serca – tryb pilny:

Telefon do koordynatora UCK ds. transplantacji serca **58 584 42 07, 695 802 344**

Kwalifikacja do transplantacji serca – tryb normalny:

I Klinika Kardiologii UCK, koordynator: dr Anna Frankiewicz, e-mail.: kardiologia1@uck.gda.pl, tel. 58 349 25 00

Konsultacja pacjenta z niewydolnością serca celem rozważenia kwalifikacji do transplantacji:

Poradnia Kardiologiczna UCK: 58 349 33 83